

Genomförandetabell

Global konvention om erkännande av examina avseende högre utbildning

Förkortningar:

Högskolelagen: Landskapslag (2002:81) om Högskolan på Åland

Högskoleförordningen: Landskapsförordning (2002:87) om Högskolan på Åland

Förvaltningslagen: Förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland

Artikel i konventionen	Genomförande på Åland
Avsnitt III, grundläggande principer för bedömning av examina	
3.1 Personerna har rätt att få sina examina bedömda för att kunna ansöka till högre utbildning eller söka sysselsättningsmöjligheter.	Högskolelagen 22 § - behörighet för studier som leder till högskoleexamen
3.2 Erkännandet av examina ska vara transparent, rättvist, rättidigt och ickediskriminerande i enlighet med varje parts bestämmelser och föreskrifter och kostnadsmässigt rimligt.	Grundlagen 6 § Landskapslag (2005:66) om förhindrande av diskriminering i landskapet Åland (fr.o.m. 1.1.2023 tillämpas diskrimineringslagen, FFS 1325/2014, med de ändringar som framkommer av ÅFS 43:2022.) Högskolelagen 23 § 3 mom. - likvärdiga urvalskriterier ska tillämpas för alla sökande.
3.3 Beslut om erkännande grundar sig på tillförlitlighet, klara grunder och rättvisa, transparenta och icke-diskriminerande procedurer och de betonar den grundläggande vikten av jämlik behörighet till högre utbildning	Högskolelagen 24 § - Sökande har rätt att veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på honom/henne samt rätt att begära rättelse av antagning och därefter rätt att besvära beslutet. Förvaltningslagen innehåller allmänna principer som ska beaktas vid förvaltningsförfarande samt bestämmelser om hur förvaltningsbeslut ska utformas.
3.4 Beslut om erkännande grundar sig på ändamålsenliga, tillförlitliga, tillgängliga och aktuella uppgifter avseende systemen för högre utbildning, högskolorna och deras utbildningsprogram samt	Högskolan på Åland får information från Utbildningsstyrelsen och Nationella centret för utbildningsvärdering (NCU/Karvi).

<p>kvalitetssäkringssystem som parternas behöriga myndigheter, officiella nationella informationscentra eller jämförbara enheter har tillhandahållit.</p>	
<p>3.5 Beslut om erkännande fattas med vederbörlig respekt för den världsomfattande mångfalden i system för högre utbildning.</p> <p>3.6 Behöriga myndigheter för erkännande som utför bedömning av erkännande agerar i god tro, med tydligt motiverade beslut och tillhandahåller förfaranden för överklagan.</p> <p>3.7 Sökande som ansöker om erkännande av examina lämnar ändamålsenliga och exakta uppgifter och handlingar över sina avlagda examina i god tro och de har rätt att överklaga beslutet.</p>	<p>I 4 § i förvaltningslagen regleras rättsprinciperna inom förvaltningen.</p> <p>Förvaltningslagens 6 kapitel omfattar bestämmelser gällande högskolans och sökandens utredningsskyldighet.</p> <p>I förvaltningslagens 7 kapitel regleras beslutsfattande i förvaltningsärenden (beslutets form och innehåll, motiveringar, upplysningsplikten gällande anförande av besvär).</p> <p>Enligt 24 § i högskolelagen kan en sökande som är missnöjd med antagningen skriftligen begära rättelse av antagningsnämnden inom 14 dagar från det att resultaten av antagningen har offentliggjorts. När resultaten offentliggörs skall det meddelas hur sökanden kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på honom eller henne samt hur rättelse kan begäras. Resultaten av antagningen får på grund av en begäran om rättelse inte ändras till nackdel för den som blivit antagen som studerande.</p> <p>Enligt 44 § i högskolelagen får beslut som högskolan fattat med anledning av ett rättelseyrkande överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.</p>
<p>3.8 Parterna förbinder sig vid att vidta åtgärder som avlägsnar all form av oärlig praxis beträffande examina avseende högre utbildning genom att uppmuntra användning av samtida teknologi och att nätverka mellan parterna.</p>	<p>Högskolan på Åland får information från Utbildningsstyrelsen och Nationella centret för utbildningsvärdering (NCU/Karvi).</p>
<p>Avsnitt IV, Konventionsparternas skyldigheter</p>	
<p>Artikel 4. Erkännande av examina som ger behörighet till högre utbildning</p>	

<p>4.1. Parterna ska erkänna, i syfte att ge behörighet till sina system för högre utbildning, sådana examina samt dokumenterad eller certifierad tidigare förvärvad kompetens i andra parter länder som uppfyller de allmänna kraven på behörighet för högre utbildning hos ifrågavarande parter om inte väsentliga skillnader kan påvisas mellan de allmänna kraven om behörighet i jämförelse med kraven i den partens land där examen utfärdats med kraven i den partens land där erkännande av examina söks.</p> <p>Alternativt räcker det att parten ger innehavaren av examen som utfärdats i den andra partens land möjlighet att få ifrågavarande examen bedömd.</p>	<p>Av högskolelagens 22 § framkommer behörighet för studier som leder till högskoleexamen.</p> <p>Behörig för högskolestudier som leder till högskoleexamen är den som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) har examen från en minst treårig gymnasialstadietutbildning, 2) har avlagt gymnasie- eller studentexamen, 3) har en åländsk utbildning, en utbildning från riket eller <i>en utländsk utbildning som motsvarar kraven enligt punkterna 1 och 2</i> eller 4) är bosatt i <i>Färöarna, Danmark, Grönland, Island, Norge eller Sverige och där är behörig till högre utbildning.</i> <p>Enligt 23 § i högskolelagen ska den som vill antas till högskolan ansöka om det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.</p> <p>Enligt 24 § 1 mom. kan sökande som är missnöjd med antagningen anföra rättelsebegäran vid antagningsnämnden inom 14 dagar från det att resultaten av antagningen har offentliggjorts. Sökanden har rätt att få information om hur antagningsgrunderna har tillämpats på sökanden samt rätt att besvara rättelsebeslutet till Ålands förvaltningsdomstol i enlighet med 44 §.</p>
<p>4.2 Erkända examina som avlagts med icke-traditionella inlärningssätt och på vilka motsvarande kvalitetssäkringssystem tillämpas, bedöms enligt partens eller dess administrativa enhets bestämmelser och föreskrifter på samma grunder som vid bedömning av examina som avlagts med traditionella inlärningssätt.</p>	<p>Enligt 22 § 3 mom. i högskolelagen kan behörighet för högskolestudier även beviljas den som inte uppfyller de allmänna kraven för antagning men som enligt högskolans bedömning anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för högskolestudier.</p>
<p>4.3 Om examen endast ger behörighet till vissa högskolor</p>	<p>Inte tillämplig på Åland (i riket endast juris magisterexamen)</p>

<p>eller utbildningsprogram på högre nivå i den partens land där examen avlagts beviljar parterna personerna som avlagt en sådan examen behörighet till särskilda högskolor eller utbildningsprogram på högre nivå som motsvarar de egna system för högre utbildning, om sådana finns, om inga väsentliga skillnader kan påvisas.</p>	
<p>Artikel V. Erkännande av examina avseende högre utbildning</p>	
<p>5.1–5.6</p>	<p>För närvarande kan endast (lägre) yrkeshögskoleexamen (YH) avläggas vid högskolan på Åland. Ordande av högre yrkeshögskoleexamen kräver ändring i lag och samtidigt bör beaktas konventionens krav enligt artikel V.</p>
<p>Artikel VI. Erkännande av partiella studier och tidigare förvärvad kompetens</p>	
<p>6.1 För att slutföra utbildningsprogram på högre nivå eller fortsätta studier avseende högre utbildning kan parterna beakta parternas lagstiftning med avseende på behörighet, vid behov erkänna dokumenterade eller certifierade partiella studier eller dokumenterad eller certifierad tidigare förvärvad kompetens som avlagts i en annan parts land, om inte väsentliga skillnader kan påvisas mellan dessa partiella studier eller den tidigare förvärvda kompetensen och dess utbildningsprogram på högre nivå som de partiella studierna eller den tidigare förvärvda</p>	<p>På Åland görs bedömningen av partiella studier och tidigare kompetens av högskolan i samband med antagningen av studerande och vid tillgodoräknande av studier.</p> <p>Enligt 19 § 2 mom. i högskolelagen finns närmare bestämmelser om bedömning av studierna och tillgodoräknande av andra studier och praktik i högskolans examensordning som antas av högskolans styrelse. Enligt 6 § i examensordningen (fastställd vid möte 4-2015) beslutar den programansvariga om tillgodoräknande av tidigare studier, praktik och arbetserfarenhet i enlighet med utbildningsplanens mål. Då högskolelagen revideras bör det avvägas huruvida den nuvarande regleringen är tillräcklig eller om bestämmelser om tillgodoräknande borde införas på lagnivå med tanke på GL 80 § (jmf 37 § i yrkeshögskolelagen).</p> <p>En studerande har rätt att begära rättelse, både gällande antagning och tillgodoräknande, i enlighet med 29 § samt rätt att anföra besvåra i enlighet med 44 §.</p>

<p>kompetensen skulle ersätta i den partens land där erkännande söks. Alternativt räcker det att parten ger personen, som avlagt sådana partiella studier eller förvärvat sig dylik kompetens i en annan parts land, möjlighet att få dessa partiella studier eller tidigare förvärvad kompetens bedömd på begäran.</p> <p>6.2 Erkända dokumenterade eller certifierade partiella prestationer som avlagts med icke-traditionella inlärningsätt, som undergått motsvarande kvalitetssäkringssystem och som anses utgöra en del av utbildningsprogrammen på högre nivå i partens system för högre utbildning bedöms i enlighet med partens eller dess administrativa enhets bestämmelser och föreskrifter på samma grunder som vid bedömning av studier som avlagts med traditionella inlärningsätt.</p> <p>6.3. Dokumenterade eller certifierade partiella studier avseende utbildningsprogram på högre nivå som avlagts med gränsöverskridande utbildning eller annat gemensamt utbildningsprogram som leder till en internationell gemensam examen som har genomförts i flera än ett land då minst ett land är part i den här konventionen, bedöms i enlighet med den</p>	<p>Högskolan deltar i utbytesprogrammen Erasmus+ och Nordplus.</p>
---	--

<p>partens eller dess administrativa enhets bestämmelser och föreskrifter där erkännandet söks på samma grunder som vid bedömning av examina som avlagts i utbildningsprogram som genomförts i ett enskilt land.</p>	
<p>Artikel VII. Erkännande av partiella studier och examina för flyktingar och tvångsförflyttade personer Parterna vidtar alla nödvändiga och möjliga åtgärder inom ramen för sitt utbildningssystem i enlighet med sina konstitutionella, rättsliga och administrativa bestämmelser för att utveckla ändamålsenliga förfaranden för att rättvist och effektivt bedöma om flyktingar och tvångsförflyttade personer uppfyller de centrala kraven för högre utbildning, ansökan till fortsatt utbildning på högre nivå eller för att söka sysselsättningsmöjligheter, även i de fall då avlagda partiella studier, tidigare förvärvat kompetens eller examina inte kan intygas med hjälp av handlingar.</p>	<p>Bestämmelserna i högskolelagen gällande antagning och tillgodoräknande av studier tillämpas lika oavsett om det är fråga om personer med flyktingstatus eller tvångsförflyttade personer. I de fall personen inte kan styrka utbildningen med formella bevis avgör högskolan huruvida personen kan antas till utbildningslinjen.</p>
<p>Artikel VIII. Uppgifter för bedömning och erkännande</p>	
<p>8.1 Parterna inrättar transparenta system för en komplett beskrivning av avlagda examina och läranderesultat inom deras område.</p> <p>8.2 Parterna tar i bruk, i den mån det är möjligt baserat på sin</p>	<p>p. 8.1-8.2 Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU/Karvi) och i fråga om sjäfartsutbildning Traficom, handhar utvärderingen av kvalitetssystem vid Högskolan på Åland.</p>

<p>konstitutionella, rättsliga och reglerande situation och struktur, ett objektvt och tillförlitligt system för godkännande, erkännande och kvalitetssäkring av sina högskolor för att främja förtroendet och tilltron till sitt system för högre utbildning.</p> <p>8.3 Parterna inrättar ett nationellt informationscenter eller motsvarande enheter och upprätthåller dessa för att tillhandahålla ändamålsenlig, exakt och aktuell information om sitt system för högre utbildning.</p> <p>8.4 Parterna uppmuntrar att använda teknologi som säkerställer lättillgänglig information.</p> <p>8.5 Parterna a) ska tillhandahålla tillförlitlig och exakt information om sina system för högre utbildning, examina, kvalitetssäkring och referensramar för examina, i förekommande fall; b) ska underlätta spridningen och tillgången av exakt information till andra parters system för högre utbildning, examina och examina som ger behörighet till högre utbildning; c) ska i förekommande fall ge råd och information om erkännande, såsom bedömningsgrunderna och -förfarandet för examina och om utvecklingen av material beträffande god</p>	<p>Utbildningsstyrelsen ska som ett nationellt informationscenter även informera om åländska högskoleutbildningar.</p> <p>Information om åländska studielinjer finns på studieinfo</p> <p>Information om högskoleutbildning på Åland finns på högskolans webbsidor.</p> <p>För att underlätta erkännande och tillgodoräknande av sådana högskoleexamina som avlagts på Åland ska examensbetyget innehålla en bilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet (högskoleförordningen 2 § 3 mom.).</p>
---	--

<p>erkännandepaxis i enlighet med partens lagstiftning, bestämmelser och verksamhetsprinciper; och d) ska säkerställa att ändamålsenliga uppgifter om lärosäten och deras utbildningsprogram som ingår i deras system för högre utbildning lämnas inom skälig tid för att göra det möjligt för andra parters behöriga myndigheter att säkerställa om kvaliteten på examina som utfärdas i dessa lärosäten berättigar till erkännande i den partens land där erkännandet söks.</p>	
<p>Artikel IX. Bedömning av ansökan</p> <p>9.1 Det primära ansvaret för tillhandahållandet av ändamålsenliga uppgifter ligger hos den sökande som ska tillhandahålla dessa uppgifter i god tro.</p> <p>9.2 Parterna säkerställer att lärosätena som ingår i deras utbildningssystem, i mån av möjlighet, på begäran inom rimlig tid och avgiftsfritt tillhandahåller ändamålsenliga uppgifter åt innehavaren av examen eller den partens lärosäte eller behöriga myndighet för erkännande där erkännandet söks.</p> <p>9.3 Parterna säkerställer att instansen som utför bedömning för erkännande påvisar de orsaker</p>	<p>Enligt 26 § 2 mom. i förvaltningslagen ska en part lägga fram utredning om grunderna för sina yrkanden. Parten skall också i övrigt medverka till utredningen av ett ärende som han eller hon har inlett.</p> <p>Enligt 5 § 2 mom. i förvaltningslagen ska myndigheter lämna upplysningar och ge vägledning till enskilda i frågor som är av en sådan natur att de handläggs inom förvaltningen. Detta ska ske i den utsträckning som det är lämpligt och skäligt med hänsyn till frågans natur, den enskildes behov av hjälp, verksamheten inom myndigheten och tjänstemännens förutsättningar att fullgöra sina arbetsuppgifter.</p> <p>Bestämmelser om motivering av beslut finns i förvaltningslagens sjunde kapitel.</p>

varför ansökan inte uppfyller kraven eller påvisar till vilken del väsentliga skillnader konstaterats.	
<p>Artikel X. Information om behöriga myndigheter för erkännande</p> <p>10.1 Varje part ska tillhandahålla den här konventionens depositarie ett officiellt meddelande om de behöriga myndigheter som fattar beslut om erkännanden inom ifrågavarande parts behörighetsområde.</p> <p>10.2 Om parten har behöriga centrala myndigheter för erkännande är de omedelbart bundna av bestämmelserna i den konventionen och de vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa genomförandet av konventionens bestämmelser inom ifrågavarande parts behörighetsområde.</p> <p>10.3 Om behörigheten att fatta beslut om erkännande innehas av partens administrativa enheter, ska parten tillhandahålla depositarien ett kort meddelande om sin konstitutionella situation eller struktur vid tidpunkten för undertecknandet av konventionen eller deponeringen av instrumentet för ratificering, godtagande, godkännande eller anslutning och därefter ett kort meddelande om eventuella ändringar. I sådana fall ska de</p>	På Åland är behörig myndighet Högskolan på Åland.

<p>behöriga myndigheterna för erkännande för ifrågavarande administrativa enheter, i den utsträckning det är möjligt enligt den konstitutionella situationen och strukturen, vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa genomförandet av bestämmelserna i den här konventionen inom partens behörighetsområde.</p> <p>10.4 Om behörigheten att fatta beslut om erkännande innehas av enskilda högskolor eller andra enheter, ska parten eller dess administrativa enhet i enlighet med partens konstitutionella situation eller struktur tillhandahålla den här konventionstexten till dessa högskolor eller enheter och vidta alla nödvändiga åtgärder för att uppmuntra beaktandet och tillämpandet av bestämmelserna i konventionen på ett positivt sätt.</p> <p>10.5 Bestämmelserna i punkt 2, 3 och 4 i den här artikeln tillämpas i tillämpliga delar på parternas skyldigheter enligt denna konvention.</p>	
<p>Artikel XI. Tilläggskrav för antagning av studerande till högre utbildningsprogram</p> <p>11.1 Om antagning av studerande till enskilda utbildningsprogram på högre nivå förutsätter uppfyllande av särskilda krav</p>	<p>Enligt 22 § 4 mom. i högskolelagen kan för vissa av de högskolestudier som leder till högskoleexamen särskilda krav ställas. Kraven får avse villkor som orsakas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen bereder den studerande för. Av 6 § i</p>

<p>förutom de allmänna behörighetskraven, kan ifrågavarande parts behöriga myndigheter ställa samma särskilda krav för personer som avlagt examina i den andra partens land eller bedöma om de sökande som avlagt examen i den andra partens land uppfyller motsvarande krav.</p>	<p>grundlagen framkommer att alla är lika inför lagen. Bestämmelsen gällande tilläggskrav tillämpas lika oavsett var examen som berättigar till högskolestudier har avlagts.</p>
<p>11.2 Om en examen, endast i kombination med en påbyggnadsexamen som förutsätts på förhand för behörighet, ger behörighet till högre utbildning i den partens land där den avlagts kan de andra parterna förutsätta att dessa krav uppfylls för behörighet eller erbjuda alternativ för att uppfylla ifrågavarande tilläggskrav i sina egna utbildningssystem.</p>	<p>Se ovan p. 11.1.</p>
<p>11.3. Utan att inverka på tillämpningen av bestämmelserna i artikel IV kan antagningen av en studerande till en viss högskola eller ett visst utbildningsprogram på högre nivå begränsas eller ske genom val i enlighet med rättvisa och transparenta bestämmelser.</p>	<p>Enligt 23 § 4 mom. i högskolelagen görs det ett urval bland de sökande om inte alla behöriga sökande till en utbildning kan tas emot. För alla sökande ska likvärdiga urvalskriterier tillämpas.</p>
<p>11.4. Med avseende på punkt 3 i den här artikeln ska förfarandet för antagning av studerande utformas så att bedömningen av utländska examina säkerställs i enlighet med principerna om transparens, rättvisa och icke-</p>	<p>Likabehandling och transparens regleras i 23 och 24 § i högskolelagen, i 6 § i grundlagen, i diskrimineringslagstiftning samt i förvaltningslagen.</p>

<p>diskriminering som beskrivs i artikel III.</p> <p>11.5. Utan att inverka på tillämpningen av bestämmelserna i artikel IV kan antagning av en studerande till en viss högskola grunda sig på förutsättningen att innehavaren av examen påvisar tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket eller -språken eller andra definierade språkkunskaper vid ifrågavarande högskola.</p> <p>11.6. För antagning som studerande till utbildningsprogram på högre nivå kan parterna ställa sådana särskilda krav som finns i partens eller dess administrativa enhets lagstiftning och bestämmelser eller särskilda avtal som ingåtts med parten i dessa lärosätens ursprungsland som förutsättning för erkännande av examina som utfärdats i utländska lärosäten som är verksamma inom deras behörighetsområde.</p>	<p>Enligt 18 § i högskolelagen är undervisningsspråket i högskolan är svenska. Även annat språk än svenska får användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med målen för utbildningen. Enligt 23 § 3 mom. i högskolelagen beslutar högskolans styrelse om grunderna för antagningen av studerande och ordnande av urvalsprov. Enligt gällande antagningsgrunder ska kunskaper i svenska påvisas genom betyg i svenska på examensbetyget från gymnasiet eller genom språkintyg på mellannivå, B1-B2, i den allmänna språkexamen enligt europeiska nivåskalan för språk, med färdighetsnivå minst 3 i alla (4) delprov.</p> <p>Se reglering ovan.</p>
<p>AVSNITT V. GENOMFÖRANDESTRUKTUR OCH SAMARBETE</p>	
<p>Artikel XII. Genomförandestruktur Parterna kommer överens om att genomföra den här konventionen med hjälp av eller i samarbete med följande:</p> <p>1. nationella genomförandestrukturer;</p>	<p>Se nedan kommentarer för respektive punkt.</p>

<p>2. nätverk för nationella genomförandestrukturer; 3. nationella, regionala och globala organisationer som ansvarar för ackreditering, kvalitetssäkring, referensramar för examina och erkännande av examina; 4. möte mellan parternas regeringar; 5. kommittéerna för de regionala avtalen om erkännande.</p>	
<p>Artikel XIII. Nationella genomförandestrukturer</p> <p>12.1 För att underlätta erkännandet av examina avseende högre utbildning förbinder sig parterna vid att genomföra den här konventionen med hjälp av sakenliga organisationer, såsom nationella informationscenter eller jämförbara enheter.</p> <p>12.2 Varje part meddelar sekretariatet för mötet mellan parternas regeringar sina nationella genomförandestrukturer och eventuella ändringar i dessa.</p> <p>12.3 De nationella genomförandestrukturerna ska skapa och aktivt delta i nätverk.</p>	<p>Utbildningsstyrelsen är Finlands representant. HÅ får fortlöpande information från utbildningsstyrelsen.</p> <p>Åland är associerad medlem i Unesco.</p>
<p>Artikel XIV. Nätverk för nationella genomförandestrukturer</p> <p>13.1. Med stöd av möten mellan parternas regeringar skapas nätverk för parternas nationella</p>	<p>Åland är associerad medlem i Unesco.</p>

<p>genomförandestrukturer med vars hjälp genomförandet av den här konventionen upprätthålls och bistås i praktiken.</p> <p>13.2 Nätverken erbjuder på begäran parterna informationsutbyte, utveckling av beredskapen och tekniskt stöd.</p> <p>13.3 Nätverken strävar efter att stärka samarbetet mellan regionerna i den här konventionen och upprätthåller kontakt till mötena mellan parternas regeringar.</p> <p>13.4. Parterna kan delta i befintliga regionala nätverk som upprättats på basis av regionala avtal för erkännande eller skapa nya nätverk. Deltagande i befintliga regionala nätverk förutsätter samtycke av kommittéerna för de regionala avtalen för erkännande i fråga.</p>	
<p>Artikel XV. Möte mellan parternas regeringar p. 1-13 reglerar mötesstrukturer.</p>	Åland är associerad medlem i Unesco.